

GAZETA POPORULUI

ABONAMENT
Pe un an 150 Lei
Pentru oficiile publice 200 .
Pentru bănci 500 .
In America 5 dolari

Gazeta Partidului Poporului.
Director:
OVIDIU HULEA

Adresa gazetei noastre este:
Aiud „Iliecu” „Titu Maloescu”.
Prețul unui număr 3 lei.

Ca să se știe.

III.

Am arătat în rândul trecut că în atâtea cazuri pământul a fost cruțat de expropriere în folosul proprietarului mare și'n paguba plugarilor români, și că astfel loturile pretutindeni sunt foarte mici, mult mai mici de cum ar fi putut fi, dacă s'ar fi ținut seamă că județul Alba, este un ținut cu cereri de impro-prietărire foarte mari unde, după lege, cu învoirea Comitetului agrar moșiile mari s'ar fi putut expropria până la 100, 30 și chiar 10 iugăre.

Acum voiu arăta o altă fărădelege; aceea, care a amărit mai mult sufletul țăranimii, felul în care s'au întocmit în multe locuri tabloul sătenilor cari au primit loc în arenda forțată.

Acest tablou întocmit la început de delegați, s'a schimbat după dorința anu-mitor (cinsti celor vrednici!) și cu aprobarea agronomilor, după dorința câtorva nădrăgari și în folosul lor, așa că bietul țăran nici odată nu știa unde va lucra în anul venitor.

Țăranii înstăriți au căutat să cum-pere sau să țină în arendă și ei pământ, în schimbul plocoanelor grase pe care le duceau agronomilor, pe la cari se mai abăteau și țărani mai săraci, cari împărțiau cu ei amărîta trudă a brațelor lor de teama de-a nu fi sterși depe tablou și astfel s'a început jocul rușinos și criminal care a făcut din reforma agrară speculă ordinară și nerușinată iar din cei mai mulți agronomi niște atotputernici cari goleau șerparele românești și se lefăiau în bogății ho-țile.

Prea s'a petrecut lucrurile sub ochii noștri ai tuturor ca să am lipsă să înșir aici nume, pentru că mă prinde scârba, dacă însă cineva mi-ar cere-o o voiu face și cred că nu este om de omenie care să nu ceară pedepsirea celor vinovați.

Câte rezerve de stat, cât pământ forțat sub fel și fel de titlu mincinos, nu și-au vărsat milioanele în buzunarul acestor agronomi păcătoși și obraz-nici.

Câte contracte și au fost făcute

de țăranii înstăriți în dădejdea că vor fi aprobate și câte zeci de mii s'au prăpădit fără nici un folos, căci contractele n'au fost aprobate nici până azi.

Nici odată n'am fost împotriva ca țăranii mai înstăriți să poată cumpăra, loc, dar numai pentru cazul că rămâne loc după îndestulirea celor îndreptățiți, pentru că nu putem aproba ca unii țărani să aibă zeci de iugăre, iar alții cari au suferit tot greul războiului să rămână fără o palmă de pământ.

Pe acești țărani înstăriți agronomii cari știau că nu li se pot aproba contractele i-au pus în folosirea pământului forțat, iar la impro-prietărire, lor li se taie lotul cel mai gras.

Nu e destul că ei au trăit ani de zile în dușmănie cu cei lăsați pe ne-dreptul fără pământ, ei agronomii vreau să statornicească pentru totdeauna duș-mănia tuturor sătenilor, față de acești țărani înșelați și furați de bani.

O pildă de model în această pri-vință este un fruntaș țăran din Cricău care a cheltuit până acum 86.000 de lei fără să aibă nici un contract aprobat.

Este oare demagogie să scoatem la lumină aceste hoții și este oare un mijloc nedemn de-a cere urmărirea și pedepsirea celor vinovați.

Prin ce vom preveni pentru viitor jaful în averea statului și'n acea a oamenilor, dacă nu prin pedepsirea exemplară a tuturor acestor pungăși, cari au sdrobit în sufletul țăranului în-crederea în cinstea tuturor slujbașilor români și'n scumpa noastră patrie ro-mână.

Sunt dureri mari și 'ngrijorări amarnice cari ne mușcă sufletul ace-lora cari ne-am coborît din dragoste în mijlocul sătenilor, pe cari i-am iubit întotdeauna nu numai acum când pu-tem să le facem bine.

Nu vă mirați domnilor că acești țărani s-au legat sufletește de mine, dacă eu am fost aproape singurul care m'am dus la ei să-i ajut fără bani și fără nici o altă vrere mișelească.

N'am dărîmat nimic sfânt în sufle-tul mulțimii acesteia, n'am batjocorit condei și partide politice pentru că ei nici nu-i place acest lucru ci i-am vor-bit frățește și cinstit precum toată vre-mea liberă ce-o am la Aiud o petrec

alergând să le duc la indeplinire dorin-țele cinstite și legale pe cari mi le încredințează.

Țăranul și Dvoastră știți că volul este secret, iar alipirea de-un partid sau persoană se face după multă chib-zuală, pentru că țăranul nu se mai leagă de făgăduieli și vorbe frumoase ci fapte.

Faptele mele s'au văzut și până acum, dar adevăratele roade vrednice de truda pe care o așez în ajungerea lor, se vor cunoaște și cât mai curând.

Pentru cei cari nu vor înceta a mă bârfi și până atunci am tot disprețul meu și toată nepăsarea.

Ovidiu Hulea.

Pe urmele muncii . . .

Munca atât de stăruitoare, pe care o pune în slujba județului marele român și lup-tător d. Dr. Cușută prefectul județului își arată întâiele roade: partidele politice se în-tălnesc ceva mai des la sate. Până și națio-nalii atât de increzuți în dragostea și ali-pirea poporului, mai vin pela Alba Iulia cel puțin să mai dea lămuriri poporului: pe care îl primesc cu căldură neobicinuită.

O spunem fără nici un gând de-a batjo-cori: ne place să-i vedem pe toți la muncă și ne face chiar plăcere cum se imbulzesc în a convinge poporul, de dragostea ce i-o poar-tă . . .

Îi vedem și pe la d. prefect cu arătări și cu cereri . . .

Foarte bine!

Nu înțelegem însă un lucru, de ce nu le place de dl. prefect Dr. Cușută, care toată lumea știe, că este un om cu cele mai curate simțăminte de dreptate.

De ce caută amândouă gazetele „Alba Iulia” și „Vitorul Albei” să-și bată joc de dl. prefect.

Sau poate cred că aceasta este arma cu care vor putea doborî pe dl. prefect Cușută?!

Amar se înșeală!

Dl. prefect este prea adânc intrat în sufletul celor cari l-au cunoscut decât să se poată vorbi de el în batjocură.

Iar cei cari nu se astâmpără își strică mai mult decât își folosesc.

Noi dela această gazeta nu vom incresta pe viitor nici nu vom răspunde nici unei rău-tăți sau nerușinări care se va mai scrie împotriva prefectului.

Avem altceva de lucru.

Citiți și

Răspândiți

GAZETA POPORULUI

Pentru Semidoctii dela Alba-Iulia.

Se tipărește în Alba-Iulia o gazetă care poartă numele orașului; gazeta asta decând și-a scos ciocul murdar și până astăzi, s'a ținut numai de fleacuri, de minciuni și vorbe de rea credință. Comitetul de conducere (strașnică numire pentru câteva cuvinte nechibzuite, presarate cu ură, trântite pe 4 pagini săptămânal) a crezut că singura-i menire e; a batjocori, a cârli și a minți.

Flecarii dela Alba-Iulia nu se sfiesc să-și batjocorească chear țința ce au afirmat de-atâtea ori lupta contra nedreptății prin acea că batjocoresc dreptatea. Feliul de-a tălmăcii anumite lucruri — cu vădită tendință — de-a ascunde adevărul, evidențiază până la nesfârșit analfabetismul gazetărilor dela nenorocita și anemica gazetă ce poartă numele orașului încoronării.

Aceștia sunt niște indivizi ce nu cunosc rușinea. un fel de borfași familiarizați cu murdăria și minciuna. Nu se sfiesc să lovească cu ticăloșia lor lucruri și oameni ce în muncă cinstită și-au rădicat un pedestal cinstit nu de ei ci de marea mulțime.

Cerberii dela Alba-Iulia sunt un fel de parazii, ce trăesc prin înșelătorie pe buna credință a trecutului; ne temem însă că precepeții mincinoaselor avânturi din orașul încoronării să nu se facă cioclii propriilor lor așezăminte, fiindcă prin atitudinea lor nefastă ușor devin groparii tendințelor ce nutresc să înfăptuiască în județul Alba.

Așa, cinstiți gazetari, clovni de circ și caraghioși în situația ce o vedeți pierdută în urma atâtor bârfeți, fiindcă v'ați crezut totdeanua adăpostiți sub jobenul Dnului Maniu și sub scutul de cinstă a partidului Dv. din trecut.

Să nu se mire nimeni că cei dela Alba-Iulia au un fel al lor de-a vorbi: murdar fără pereche, mincinos și ridicol. Gazeta lor nu reprezintă nimic; de ani de zile n'a contribuit decât la gâlceava și cearta între oameni. (Alba-Iulia dacă i-s'ar schimba numele cu nimic n'ar fi întrecută de „Veselia” și „Pardon“.)

Timpul din urmă analfabeții, mediocrii slujbași ai unei chemări unde nu sunt chemași încearcă lovituri de apași prin faptul că sub un titlu tendențios „Săgeți” cearcă să-și spună și ei părerea în privința Gazetei Poporului din Aiud. Cei ce au citit articolul fără semnătură — pe care nu-l atribuim nimănui fiindcă toți din redacție scriu prost — sunt convingși de neadevărul ce conține, pentru ce rămâne voiu da lămuriri:

Spune gazeta din Alba-Iulia că noi de rușine n'am înscris în gazeta noastră numele partidului Averescan. E o minciună, o spunem n'am înscris numele partidului din alt motiv fiindcă oficial a trecut în slujba acestui partid numai cu numărul 10; apoi că foaia noastră e împărțită gratuit între săteni (poate Dnii dela Alba-Iulia a confundat-o cu Viitorul Albei) nu-i adevărat și am dori o singură dovadă și dacă nu o puteți da nu vă certăm fiindcă vă cunoaștem Dlor! Compătimim numai atitudinea Dvoastră că slujbași ne-întrecuți a tuturor minciunilor.

Intrebările Dvoastre nu ne-au tulburat din contră ne-au făcut curioși. Că de ce n'am protestat împotriva dărilor, scumpirii etc. întrebări pe Dnii dela Viitorul Albei!! Ei vă spun mai bine, pe lângă istoricul guvernării liberale, și această poveste.

S'apoi Dlor, lacrimile și oftaturile noastre sunt fățarnice, așa spuneți, mergeți între plugari și minciunile voastre vă vor fi aruncate în față fiindcă se știe ce au făcut aleșii din mijlocul vostru pentru țărănime.

Apoi că Dl Hulea e în partidul Averescan; nu Dvoastră sunteți chemași să judecați o cinstă și o muncă binecuvântată de sute-și mii de suflete.

Apoi gazeta mai amintește în aceeaș rubrică de subsemnatul împodobindu-mă cu epitetul de „cârpaciul al scrisului” se poate, dacă însă o comisie ar judeca scrisul meu și al individului dela „Alba-Iulia” sigur comisia ar da dreptate împodobirilor celebre ale Dlui

Rusu Abrudean lângă numele Dlui S. Stoica prin care se caracterizează întreagă seria de cuvinte spurcate eșite din sufletul și condeiul acestor indivizi.

Dar, să lăsăm răvașele din „Alba-Iulia” ajunge să compătimim mentalitatea în perpetuuă descreștere a „scribilor” (expresia Dlui R. A.) și să ne spunem resemnați „pe-un semidoct nici tu părinte” etc....

Ion Raftu.

Politica naționalilor.

În numărul din urmă gazeta „Alba-Iulia” continuă în chiar întâiul articol atacurile nedrepte aduse împotriva guvernului Dlui general Averescu, mai ales pentru urcarea dărilor, lucru neplăcut pentru plugari, căutând a micșora și binefacerea ce se va resimți în curând prin micșorarea vănilor, înfăptuită de guvern singura cale pe care se va ridica prețul bogățiilor țaranului.

E lucru ușor, dar cred că nu e cuminte și nici vrednic de-un om așezat și nici de-un partid care vrea să guverneze țara, să tulburi sufletele oamenilor cu atâțări mai vârtos când e vorba de-un lucru, pe care nici tu nu-l făceai altcum, dacă erai tu la putere:

Cred că nici dl P. dela „Alba-Iulia” nu ștergea dările ori cât ar fi de național țărănesc, pentru că prea bine știe că țara nu poate tăi fără darea cetățenilor și n'a fost decând e lumea țară, care să fi trăit fără dări.

Apoi dl P. mai știe că guvernul Averescu a găsit visteria țări goală, pentru că abia s'au putut regula datoriile ce avem în urma războiului mare, care a zdrobit jumătatea vechiului regat, că banii noștri nu se pot ridica așa de ușor la vechea lor putere și asta nu din vina guvernului, ci din alte pricini, cari sunt aproape generale în toată lumea.

Sau dacă dl P. știe cum se pot vindeca într'o singură zi toate relele atunci să o scrie la gazetă s'o cetim și noi și să silim guvernul să-l asculte.

E foarte ușor să vorbești, să nărești greutatea sarcinilor, prin continua stăruire asupra lor, dar oamenii cumiți judecându-se văd că totul este numai o apucătură de partid.

În schimb am putea întreba și noi partidul național, ce a lucrat sub guvernarea liberală și-am putea să arătăm multe și mari greșeli pe cari el le-a făcut, greșeli mari cari l-au îndepărtat de putere și au făcut pe cei în drept să dea puterea oamenilor mai chibzuiți și mai pricepuți în conducerea țării decât sunt național-țărăniștii.

Vă aduceți aminte de tărăboiul cel mare pe care l-au făcut pe dreptul naționalii după alegerile liberale din 1922!?

Că naționalii nu vor intra în parlament nici odată. că nu vor recunoaște de legal guvernul Brătianu, că vor vesti lumii întregi siluirea sufletului românesc!

S'au ținut naționalii de cuvânt!?

Ba.

Au lipsit ce e drept dela încoronarea unde se încorona întâiul rege al României și ne-au făcut de poveste în lumea întreagă pe noi pe ardeleni despre cari gazetele unguerești spuneau cu bucurie.

„Ardelenii nu încoronează”....

Dar în parlament totuș au intrat și din deputății nu și-au dat abdicarea deși din răs-timpuri în răs-timpuri nu se duceau la parlament.

Cum și prin cine au făcut controlul guvernării liberale, prin ce au încercat să opriască nelegiuirile ce s-au săvârșit, prin aceea că au vizitat satele și-au adus la București plângerile oamenilor!?

Dar cine a mai văzut vre-un deputat național la sate și cine nu știe că tuturor celor cari se plâneau li se rostia un singur cuvânt:

„Nu putem face nimic până nu venim la putere. De liberali nu vrem să ne rugăm.”

După greșelile mari pe care le-au făcut față de Rege, au căutat măcar cât de târziu să le repare!?

Dar cu cine au trăit naționalii bine dintre partide?!

Patru ani au pertractat cu toate partidele cu țărăniștii până peste saturete, iar acum în vară n-au stat de vorbă și cu liberalii pe cari i-au batjocorit și hulit atâta în curs de patru ani?

Ce-au făcut în curs de patru ani decât au tot pertractat cu toată lumea fără cea mai mică ispravă.

Pentru ce?!

Pentru că naționalilor le-a trebuit mai întâiu de toate puterea și până când le mijia cea din urmă nădejde de a putea căpăta singuri puterea, nici cu țărăniștii n'au stat de vorbă și la abdicarea guvernului liberal n'au putut duce Regelui, nici în ceasul al doispre zecelea o singură listă de ministri...

Satele în vremea aceasta au rămas în știrea Tatălui! De-aceea aveam acum atâta de lucru, noi, averescanii.

Partidul n'a căutat să împiedece prin nimic serios nedreptățile săvârșite în trecut, decât s'a certat cu toată lumea și-a pertractat cu toate partidele fără ca țara și plugărima din Ardeal să aibă nici în folos din toate acestea!

Acum naționalii pertractează și cu noi cu averescanii, ceea-ce nu-i împiedecă să ne batjocorească prin gazetele lor, cum le vine la gură, numai ca să mai țină în partid mulțimea cea mare dela sate, care necunoscând în toate părțile păcatele partidului național mai crede că singur el va mântui țara.

Oamenii să ia aminte că național țărăniștii până nu se vor înțelege cu un al treilea partid nu vor ajunge la putere ori cât vor lărmi și-ori cât vor atâța lumea cu învinuiri nedrepte.

Și oamenii trebuie să le aducă la cunoștință național-țărăniștilor că-i vreau la mai multă treabă și la mai puțină zarvă, pentru că este timpul din urmă când lumea le mai dă o fărâma de crezământ.

Pentru gazeta „Alba-Iulia”

Nu știm cine este marele critic al poeziilor mele din „Cuvântul” dela București și-mi vine să râd cu hohot că-l găsesc în redacția gazetei național-țărăniște dela Alba-Iulia.

Adecătalea dumniata-mi erai marele om de gust atât de bogat în cuvinte încât nu poți scrie două articole fără să repete josnicele încercări de-a mă supăra și marea nerușinare de-a mă lovi în partea cea mai frumoasă a sufletului meu: în scrisul meu laudat de Iorga. Densușiam, Ciura, Isac etc.

De ce n'ai curaj să ieși din tufă eroule să te port nițel în vârful condeiului să-te rădă lumea de bun simț.

Sau poate și patronii tăi împărtășesc principiile estetice și etice cari zădufesc inapoia parapetului?!

Pentru că dacă da, atunci am să-ți spun tot adevărul și cu trădarea mea, despre care faci amintire mințind că eu am cerut un loc în „fruntea” listei!

Cât privește povăța pe care am învățat-o dela țărani ea este următoarea:

Dă-l dracului, creapă de ciudă. că n'ar ce face!

O. Hulea.

Politică, Gazetărie și Minciună.

Poporul a ascultat și a dat crezare făgăduințelor mincinoase a celor ce promiteau totul pentru a li-se încuvința de mulțime un loc în sfatul aleșilor țării.

Poporul de cele mai multeori a fost înșelat în credință. Cei trimiși, aleșii nădejilor de mai bine au plecat ș'apoi nu s'au mai întors să asculte năcazul ce frământă sufletul cinstit a celor ce i-au încredințat o însărcinare, rădicându-l în rândurile sfetnicilor patriei.

La noi așa a fost. Aleșii noștri s'au mărginit să-și facă rosturile lor așa

cum înțelegeau mai bine și marea mulțime ce aștepta roadele credințelor, a fost lăsată să creadă că toți conducătorii rădicați din satele cu atâtea năcazuri și dureri, sunt niște înștrăinați ce nu mai cred că-i mai leagă ceva de vatra strămoșilor.. Să nu se mire nimeni că țaranul pe zi ce merge își pierde încrederea ce și-a pus-o în cei chemați să le asculte gândurile și durerea.

Nu vă mirați că țaranul astăzi privește neîncredător și'n sufletul lui parcă batjocoritor „haina neagră” fiindcă e îndreptățit să creadă că prea puțini sunt cei ce muncesc în adevăratul ogor al luminii, al binelui și păcii.

Să nu vă mirați că începe să-și arate formele deavolești prăpastia ce se va săpa între intelectual și plugar; fiindcă Dvoastră Domnilor cărturari a-ți deschis drumul spre prăpastie; toți acei ce dela unire încoace n'ați sămănat decât vrajbă, ură și batjocură; s'apoi când alții au plecat să înfrâneze primejdia, i-ați încărcat cu numiri de tulburători ai satelor, asta se știe de ce, fiindcă Dvoastră atunci când ați putut căuta ranele și sbuciumul mulțimii năcăjite, v'ați depărtat de ea; nu a-ți înțeles durerea; că n'ați vrut s'înțelegeți; ca mai târziu când alți se vor indura să injurați cărtind înpotriva lor.

Ăsta e adevărul..

Țaranul astăzi e îndepărtat de sfințenia sufletească ce era chezașia trecutului românesc; credința e slăbită, neîncrederea crește fiindcă prea mult a fost înșelată plugăria de vorbe și minciuni împodobite cu jurăminte.

Puteți pleca „la drum” și la satele cărturarilor și-sfetnici—ai—slovei—dela „Viitorul Albei” și partidul liberal. Plugarul nu vă mai ascultă; veți auzi însă oftatul de durere când veți închea „predica”: „Să-l lăsăm dracului și ăsta spune vorbe goale” apoi puteți spune că n'are dreptate omul.

Faptul e dureros, dar adevărat. „Trecutul este povestea viitorului” așa se spune; credeți? Noi știm asta fiindcă prea multe fapte au întărit credința.

Partidul liberal în trecuta guvernare; în județul Alba nu și-a arătat cu nimic munca și fiindcă nu s'a pus nici o muncă roade nu au fost..

Au fost numai petreceri, promisiuni, vorbe de clacă, jocuri de-a pașapoartele pentru jidani, apoi cântece și jocuri executate de bufoni bine instruiți.

După binecuvântata apunere a guvernării partidului liberal; conducătorii din județul Alba s'au gândit ca: pentru binele mulțimii însetate de lumină, să plece la drum, să instaleze o redacție și să tipărească o gazetă pe care să o numească „Viitorul Albei”.

Se știe că cele dintâi articole ale gazetei au fost răvășite cu slove minci-noase, fiindcă redactorii de-acolo au făcut promisiuni pe cari le-au desmintit îndată: erau lipsite de adevăr.

„Viitorul Albei” a cărui redactor responsabil își are domiciliul prin Săcuime, a eșit din necesitatea cerințelor mulțimi de-a se sădi lumină și învățătură în sufletele dornice.. Credeți?

Nu asta e o minciună și dacă gazeta și-a luat naștere numai și numai pentru a sluji partidul, atunci toată afacerea e minciinoasă.

Nu știu cine citește „Viitorul Albei” (în orice caz comitetul de conducere îl

citește și'l citim și noi câțiva cărora ne plac îndrăsnelile ce merg la nesfârșit pentru a servi minciuna) știu însă că în multe sate se împarte gratuit și țărani nu-l primesc, nu fiindcă urăsc slova, dar cunosc și ei felul de-a scrie și de-a scărija adevărul a anumitor oameni.

Un caz:

Intr'o biserică dintr'un orășel după ce oamenii au ascultat liturgia eșiseră în uliță și stăteau mai mulți la un loc de vorbă. Deodată s'arată un om îmbrăcat cu haine negre și subsuoară cu un teanc de gazete proaspăt tipărite; omul striga cât îl lua gura:

— Am adus cel din urmă număr din „Viitorul Albei” cea mai bună gazetă a județului.. Pentru plugari fără bani. Aici găsiți orice doriți. Oamenii se priviră multă vreme, alți luară gazeta alții se depărtau spre casă. Unul mai îndrămeț îi spuse celui cu gazetele:

Auzi Dle! Să-ți cauți de drum; să nu mai vi pe la noi cu foile alea că noi știm că scrieți numai minciuni..

Oricine înțelege cu câtă dragoste e primit Viitorul (diminutivul celui din București Viitorul Albei) între plugarii nostri.

Se vor întreba alți pentru ce? Răspunsul stă în cuvintele plugarului, care poate a cunoscut și el adevărul că: „din trecut cunoaștem viitorul..”

Și mare e păcatul celor dela „Viitorul Albei”... Se știe că partidul poporului în județul Alba și-a început munca în cinste și omenie, prin sfetnicii săi mai a propiați: Marele deputat Eugen Goga, ilustrul reprezentant al celei mai cinstite dreptăți, muncind fără a simți osteneala pentru binele țării și mulțimii; aducând dovezi ce le vom arăta despre munca ce a depus-o în folosul acestui județ dl Cușuță prefectul județului, a cărui dreptate și cinste: a cărui muncă pentru adevăr și înălțare a fost recunoscută și de contrarii Dsale apoi Dl O Hulea, nume care-i cunosut și care-i spus cu sfințenie de plugarii ce i-au cunoscut bunătatea și toți cei ce stau sub stindardul pe care scrie „muncă cinste și legalitate”. De numele celor ce-i amintim nu se leagă vre'o pată de rușine; dar dacă am aminti lucruri ce-au fost amintite de alții poate s'ar face lumină și s'ar cunoaște mai mult adevărul.

„Viitorul Albei” la începutul muncii pentru dreptatea negată de cei mulți din partidul ce-l reprezintă, a răspuns cu lașitate, batjocură și lipsă totală de demnitate.

Pot pleca acum la drum, cei ce poartă neadevăr în lozinca înscrisă pe steagul din fruntea apostoliei: să se știe un lucru că viitorul va pedepsi prin cei ce vor înțelege opera de batjocură și jocul de circ a celor ce adăpostii după un gând spus frumos, aduc ierfe pe altarul minciunii sufletele mulțimii înșelate în cele din urmă credinși ale ei.

Ion Rațiu.

Dl. Eugen Goga în județul Nostru.

Marele nostru deputat, alesul plugărimii din județul Alba a sosit în mijlocul nostru. După cum a promis Dsa a isprăvit multe din plângerile mulțimii și a făcut până acum mai mult bine pentru județ decât au făcut toți deputații din trecut.

În numărul viitor vom publica: Adunările partidului poporului din Județ și mai multe din binefacerile ce le-a adus județului alesul nostru a tuturor celor ce ne mândrim cu Dsa.

Redactor responsabil:

I O N R A Ț I U

Lucrări cari se pot face

iarna la grădinile de pomi.

Lucrări grabnice sunt pregătutul terenului și a gropilor pentru plantarea (răsădirea) pomilor noi, pe cari îi punem în locul pomilor useați, ori îmbătrâniți, pe cari nu-i mai putem ultoi.

Terenul (locul) unde voim să plantăm pomii, trebuie să fie ales bine, pentru-că dela un loc bun, urmează să avem pomi care cresc frumos și cu fructe multe, și astfel să ne fie răsplătită cheltuială și osteneala noastră.

Având aceasta înaintea ochilor, trebuie să ținem samă de următoarele lucruri:

Poamele cari se fac de timpuriu (de vreme), cum sunt: cireșele, vișinile, caisele, piersecile, piersecile de toamnă, mere vâratice și pere vâratice; *să pun în loc mai călduros, care este în feție, adeca spre miazăzii. Pe locuri cari au fața spre miază noapte, fie spre miază noapte răsărit, ori miază-noapte apus, ori curat spre miază-noapte, se vor pune meri și peri de iarnă.*

În ce privește pământul (solul) unde să pun pomii, mai potrivit este un pământ mijlociu de încheag (vârtos), adeca pământ care are un strat adânc argilos — năsipos (lutos — năsipos) care are umezeală potrivită, dar să nu fie apătos (băltos).

Pământurile prea încheagă (vârtoase) cari au pietrii multe, ori lespezi de piatră, sunt puțin potrivite pentru pomarii.

Ca să putem cunoaște soiul (calitatea) pământului, trebuie să săpăm departe una de alta câteva gropi mai adânci, cam de 1 metru până la 1 și 1/2 metru.

Mai putem cunoaște, dacă locul ce voim al folosi pentru pomarii, este bun ori nu, de pe pomii ce s-ar găsi în pământul învecinat, deci să avem grijă, că cum le merge la pomii din pământul vecin!

Când vrem să facem o grădină de pomi, trebuie să ne hotărîm înainte, că ce fel de pomi voim să plantăm: mici (pitici), mijlocii, ori înalți?

În privința aceasta, trebuie ca să se știe înainte, că ce (insușiri) părți bune ori rele, au pomii mici (pitici) și pomii mari.

Pomii mici (pitici) au următoarele însușiri: produc poame (rodese) mai de vreme: în anul al 3-lea ori al 4-lea, au poame mai mari și mai gustoase și dacă sunt bine îngrijiți, rodesc în tot anul; au însă scăderea că se prăpădesc mai de vreme, ca pomii cei mari.

Pomii mijlocii, și pomii înalți rodesc mai târziu, îngrijitul lor este mai greu, dar rodesc mai mult, și trăiesc mai mult.

Din pomii mici (pitici), putem planta mai mulți pe un loc, și astfel pe un loc mai mic, putem avea mai multe soiuri de poame.

Pomii mici (pitici) să punem însă numai în grădini, pe cari le putem feri cu totul de animale, și cari sunt bine îngrădite; altcum dacă scapă animale stricacioase la ei, îi nimicesc, pentru că au crengile foarte joase.

Dacă voim să facem grădină de pomi în loc care este îngrădit gata, ori pe care îl putem îngrădi bine, atunci mai potrivit și mai de folos este ca să plantăm (răsădim) pomi mestecați, adeca și pomii mici (pitici) și pomii mijlocii, pentru că așa vom ajunge din vreme să avem roadă și câștig dela pomii pitici, până ce vor crește și vor rodi și pomii mijlocii, iar pe când rodesc aceștia, pomii cei pitici vor fi îmbătrâniți, și atunci îi putem tăia, ca să facem loc mai liber la pomii cei mijlocii, cari vor rodi mai bine.

Ca să putem avea câștig cât mai mare din pomarii, trebuie ca pomii să fie îngrijiți în tot anul, și să fie stropiți de mai multe-ori pe an. Lucrările acestea, le putem face mai ușor și mai bine, pe pomii cari sunt de mărime mijlocie, de acela este mai bine ca pomii nostri săzii creștem numai la înălțime mijlocie. Aceasta o putem face așa, că plantăm (răsădim) ultoi de astfel de meri și de peri, cari nu fac o coroană prea înaltă. Despre aceasta vom scrie mai târziu.

Dacă am ales locul pentru pomarii, și dacă pământul e mai încheiat (mai tare) locul, la adâncime de 50—60 centimeri. Dacă însă pământul e mai ușor (mai puțin încheiat), atunci este de ajuns dacă îl săpăm, ori îl armă.

(Va urma.)

ȘTIRI

— **Petrecheri.** Duminecă în 29 Ianuarie s'a dat o masă pompoasă de cătră societatea vânătorilor „Diana” din Aiud. Au luat parte o mulțime de cărturari români.

— **Societatea pentru ocrotirea copiilor săraci sugaci „Principele Mircea”** filiala Aiud, a luat hotărârea în adunarea sa dela 13 I. c. ca această societate să se ramifice cât mai mult și să-și înscrie membri pe toți oamenii de bine — indiferentă naționalitatea — dela intelectual, până la plugarii de inimă și înțelegere, cari doresc prosperarea unei societăți cu un scop atât de înalt și frumos. Patru dintre membrele active ale acestei societăți, au luat asupra lor sarcina, de a înscrie noii membri din localitatea noastră Aiud.

— **Sâmbătă.** În 5 Febr. se va ținea la prefectură Balul Mascat al Casinei Române din Aiud.

— **Boala Regelui.** Zilele trecute s'a adus din străinătate radiu (un fel de materie foarte scumpă) în valoare de 30000000 L pentru a fi îngrijit M. Sa regele. Tot pentru aceasta a venit și un doctor vestit din străinătate. În timpul din urmă regele e bolnav de boala spaniolă.

— **La Aiud,** în cinematograful orașului s'au arătat săptămâna trecută frumoase vederi din Italia și Franța. Chipurile au fost aduse de Dl. profesor Bertherotte un foarte vrednic și cinstit om care a lucrat mult în Aiud pentru cunoașterea învățaturii franceze Dl. Bertherotte e profesor francez și a fost trimis în România ca profesor de limba franceză la liceul din Aiud. De când Dsa e în Aiud s'au făcut multe lucruri frumoase și s'a încheiat: Cercul Francez.

— **Se spune că** în urma zăpezii căzute în județ, lupii au năpădit în comunele în jurul Iașului. La Țigănași, lupii au atacat gospodăriile sătenilor. La Sculeni, lupii au pândit pe șosea.

— **Vapor scufundat.** Telegramă din Madrid: Vaporul spaniol „Rotuerto” s'a scufundat în fața portului Sonesteban de Pravia. În timpul naufragiului, au pierit în valuri 14 oameni din echipagi.

— **Holera.** Ziarele poloneze spun că în Galiția de Est a izbucnit o violentă epidemie de holeră. După ultimele știri ar fi câte 30—40 de cazuri mortale pe zi. Măsurile sanitare ce s'au luat pentru combaterea epidemiei n'au dat până acuma nici un rezultat.

— **Boala Spaniolă** se întinde la Berlin. Numărul bolnavilor din spitale a trecut de 1400. Din fericire nu au murit decât patru oameni.

— **Furtună.** Se anunță din Constanța: De aproape o săptămână, în portul nostru, din cauza furtunei ce bântue pe Marea Neagră, n'a mai sosit nici un vapor. Vasele încărcate cari trebuiau să părăsească portul Constanța și-au amânat plecarea până ce furtuna se va potoli. Un vapor venind de pe Dunăre, a fost aruncat de furtună departe pe uscat.

„COOPERATIVA ÎNVĂȚĂTORILOR” — AIUD. —

Secția de librărie: Cea mai bine asortată cu toate rechizitele de școală, articole de birou și cărți literare.

Cele mai potrivite și folositoare daruri pentru Crăciun: cărți cu ilustrații și literatură pentru copii, garniture de scris, tocuri rezervoare cu penișe de aur, serviete de piele, hârtie de corespondențe în cutii luxoase, albume de poezii și ilustrate, note muzicale.

Violine dela Lei 450 până la Lei 5000.

CINEMA „PRINCIPELE CAROL”

PROGRAM:

Joi, la 3 Februarie

Mireasa cu 6 H. P.

Comedie de salon în 7 acte.

În rolul principal:

LEE PARRY.

Sâmbătă și Duminecă, la 5 și 6 Febr.

Cea mai mare noutate de filme Americane!

Fata milionară

Bizară dramă socială în 7 acte.

În rolul principal:

MAE MURRAY.

Spec. Sâmb. la 9, Dumin. la orele 5, 7 și 9

La măcelăria

Ștefan Incze

din Aiud, Piața Regele Ferdinand No. 19.

Se capătă zilnic cea mai bună calitate de carne de vită, de vițel, de porc, unsoare topită, slănină afumată și proaspătă detopit. Mezeluri proaspete și bune se capătă întotdeauna, cu prețurile cele mai reduse.

Cercetați și vă convingeți!

Cine vrea haine frumoase, elegante și moderne, atât civile cât și militare, nu le poate procura decât la **croitoria modernă** alui

Alexandru Vălean

Aiud, P. Reg. Ferd. No. 15. (lângă podul prefecturei).

Aici se lucrează după ultima modă franceză și engleză și cu prețurile cele mai moderate.

Se pregătesc și chipiuri pentru elevi.

Cercetați și vă convingeți!

Funcționari și Elevi la ori ce comandă au reducere de **20%**.

Cunoașteți cea mai eficientă mașină de scris din lume? Dacă nu, veniți până la prăvălia

WIEDER

ori dacă stați în Provincie trimiteți o scrisoare și veți primi prospectul gratuit. Tot aici se găsesc toate obiectele de electricitate, ca rier de călcat, samovare, aranjări de sonetii etc. Aici se află și piese pentru Radio, cu prețuri reduse

ADOLF WIEDER mecanic
Aiud. Str. Avram Iancu 49.

Români!

Faceți reclamă în „GAZETA POPORULUI” care se citește în satele a lor trei județe.

ROMÂNII! Sprijiniți industria românească!

Comandați numai la

PETRU CRIȘAN

mecanic

Str. Unirii No. 2. AIUD. Str. Unirii No. 2.

Execută prompt și eficient în atelierul său propriu, orice reparații de mașini de treierat (imblătit), mașini de cusut, biciclete și alte obiecte tehnice. Face din nou și reparaază cuploare din fier, pluguri și alte lucrări mecanice la edificii.

SCHOPPELT și BAUER

fierărie

Telefon 61. AIUD. Telefon 61.

Furnizează toate categoriile de tinichea, fier, precum și diferite scule mecanice, tâmplărie, arme de vânător, cartușe revolvere, bricege, briciuri, patine pentru iarnă, skiuri, sănii pentru copii etc. etc.

„ROMÂNUL”

Insoțire generală, economică, industrială și comercială S. P. A.

AIUD.

Izvorul cel mai eficient de cumpărare, unde aflați: coloniale, rom, vin, și tot felul de beuturi. Petroleu de lampă, ulei de uns, ulei de zilindru, tavață și benzină pentru mașini de imblătit etc.

Piatră vânătoră 98—99% și rafie de legat vie.

LIBRĂRIE, asortată cu tot soiul de hârtie, cărți rechizite de școală și de birou.

Români, cumpărați numai dela „Românul”!